

नेपाल सरकार
उर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
हावापानी विज्ञान महाशाखा/हावापानी विश्लेषण शाखा

मिति: २०७७/८/१८

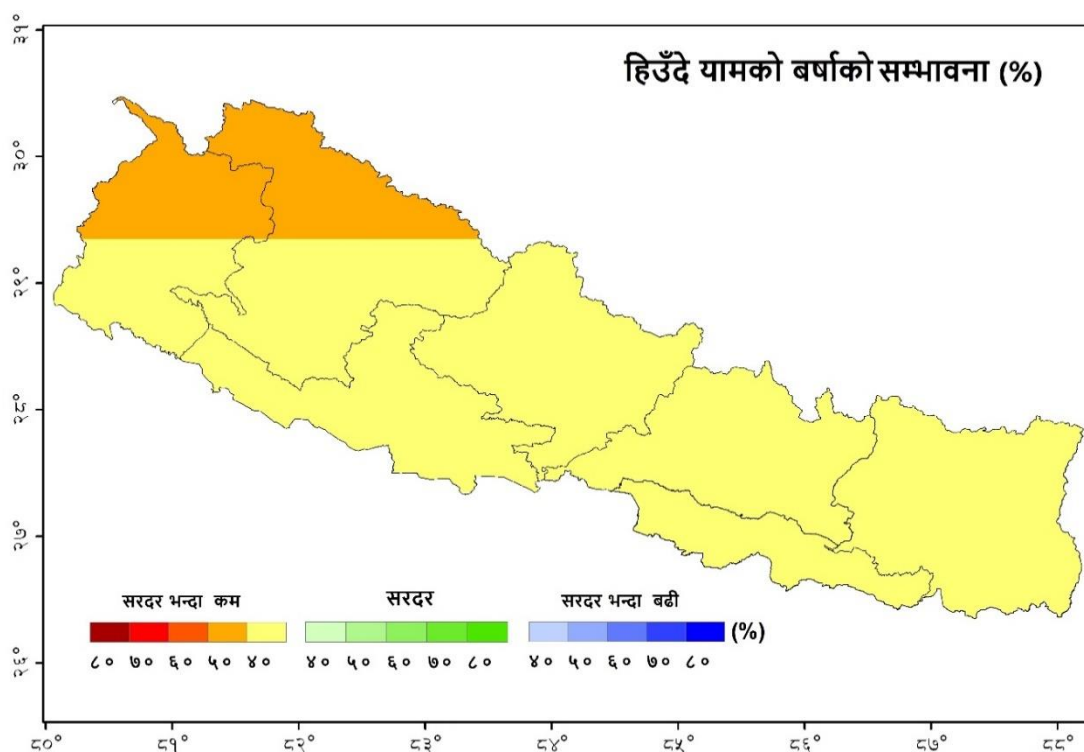
हिउँद अवधि (December 2020 - February 2021) को हावापानीको आँकलन
(१६ मंसिर - १६ फाल्गुण, २०७७)

सारांश:

नेपालमा आगामी हिउँद अवधि (१६ मंसिर - १६ फाल्गुण, २०७७) को कुल वर्षा, सरदर भन्दा कम र औसत तापक्रम, सरदर भन्दा बढी हुने सम्भावना रहेको छ (नक्सा १ र २)।

वर्षाको आँकलन:

यस वर्षको हिउँद अवधिमा सुदुरपश्चिम प्रदेशको उत्तरी र कर्णाली प्रदेशको उत्तर पश्चिमी भू-भागमा सरदर भन्दा कम वर्षा हुने संभावना ४० देखि ५०% रहेको छ भने बाँकी भू-भागमा सरदर भन्दा कम वर्षा हुने संभावना ४०% को हाराहारीमा रहेको छ (नक्सा १)।

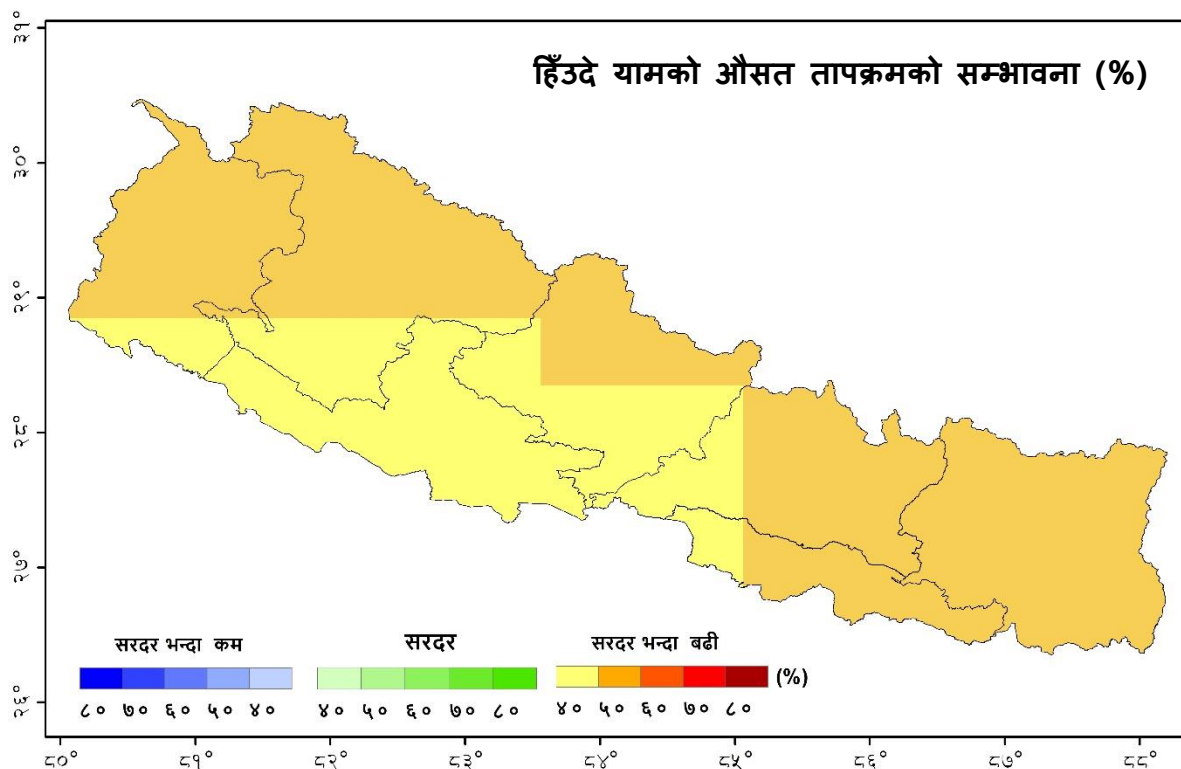
नक्सा १: २०७७ को हिउँद अवधि (१६ मंसिर - १६ फाल्गुण) को वर्षा (सरदर भन्दा कम वा सरदर वा सरदर भन्दा बढी) को सर्वाधिक संभावना (highest probability) (%) ।

नेपाल सरकार
उर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
हावापानी विज्ञान महाशाखा/हावापानी विश्लेषण शाखा

औसत तापक्रमको आँकलन:

यस वर्षको हिउँद याममा प्रदेश नं १, प्रदेश नं २, बागमती र सुदूरपश्चिम प्रदेशको अधिकांश भागहरू, गण्डकी प्रदेशको उत्तरी भाग र कर्णाली प्रदेशको मध्य तथा उत्तरी भागहरूमा औसत तापक्रम सरदर भन्दा बढी रहने संभावना ५० देखि ६०% रहेको छ भने बाँकी भागहरूमा औसत तापक्रम सरदर भन्दा बढी रहने संभावना ४०% को हाराहारी रहेको छ (नक्सा २)।

नक्सा २: २०७७ को हिउँद अवधि (१६ मंसिर - १६ फाल्गुण)को औसत तापक्रम (सरदर भन्दा कम, सरदर र सरदर भन्दा बढी) को सर्वाधिक संभावना (highest probability) (%) ।

दक्षिण एसियाली जलवायु दृष्टिकोण मञ्चको पूर्वानुमान:

२०७७ मंसिर ८ गते (23rd November 2020) आयोजना भएको दक्षिण एसियाली जलवायु दृष्टिकोण मञ्चको १८ औं सत्र (South Asian Climate Outlook Forum: SASCOF-18) कोभिड-१९ को महामारीका कारण भर्चुअल (virtual) रूपमा सम्पन्न भएको छ। उक्त मञ्चमा नेपाल, भारत, म्यानमार लगायतका दक्षिण एसियाली ९ वटा मुलुकका मौसम विज्ञान विज्ञहरू र विश्व मौसम सङ्गठन (WMO); विश्व मौसम संगठनको क्षेत्रीय जलवायु केन्द्र, भारत; यु.के. मेट अफिस (UKMO), RIMES, थाईल्याण्ड, International Research Institute, अमेरिका, Indian Institute of Tropical Meteorology (IITM) लगायतका अन्य क्षेत्रीय एवम् अन्तराष्ट्रिय संघ संस्थाका प्रतिनिधिहरूको सहभागिता थियो। उक्त मञ्चमा दक्षिण एसियाली मुलुकका

नेपाल सरकार
उर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
हावापानी विज्ञान महाशाखा/हावापानी विश्लेषण शाखा

राष्ट्रिय मौसम विज्ञान विभागका प्रतिनिधिहरूले सम्बन्धित मुलुकको आगामी हिउँद अवधिको वर्षा र तापक्रमको आँकलन प्रस्तुत गरेका थिए। साथै मञ्चमा दक्षिण एसियाको हावापानीलाई मुख्य प्रभाव पार्ने विद्यमान जलवायुको अवस्था र विश्वव्यापी जलवायु प्रारूपहरूको ऋतुगत आँकलनको प्राविधिक विश्लेषण गरी मौसमविद्हरूद्वारा आगामी हिउँद अवधिको वर्षा तथा तापक्रमको आँकलन तयार गरिएको थियो। हाल मध्यम खालको लानिना (La Nina) प्रशान्त महासागरमा विकसित भएको र हिन्द महासागरमा विकसित हुने दुई ध्रुवीय सामुन्द्रिक तापक्रम (Indian Ocean Dipole) सूचक तटस्थ रहेको छ। प्रशान्त महासागरको तथा हिन्द महासागरको दुई ध्रुवीय सामुन्द्रिक तापक्रम (Indian Ocean Dipole) को अवस्था यस हिउँदभरी पनि यथावत नै रहने आँकलन रहेको छ।

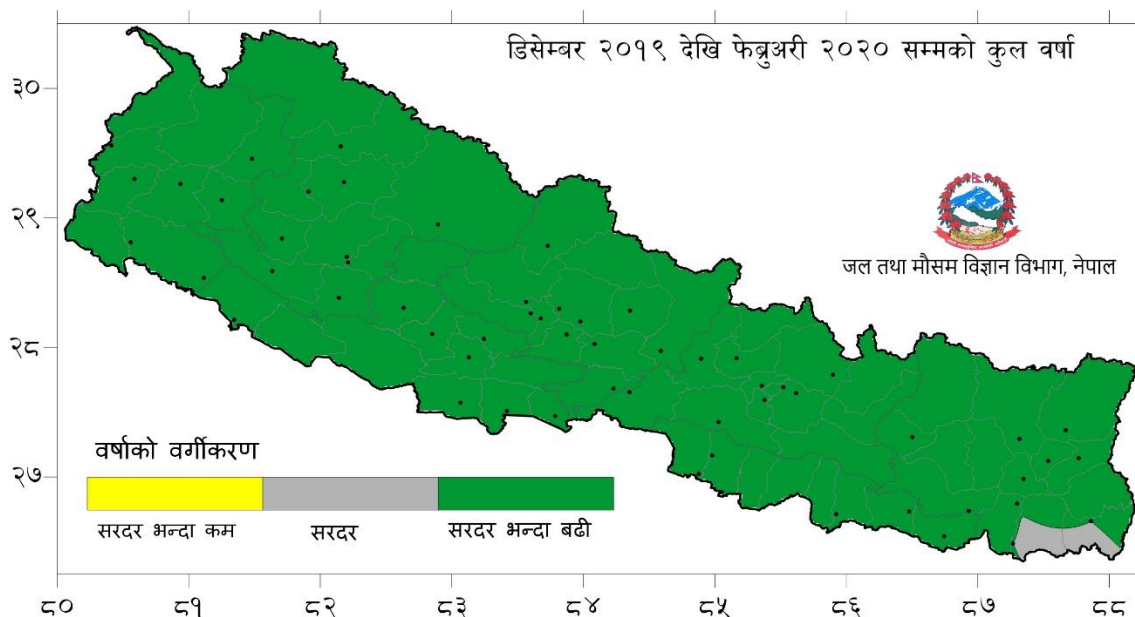
उक्त मञ्चको आँकलन अनुसार दक्षिण एसियाको दक्षिण तथा दक्षिण पूर्वी भू-भागहरूमा सरदर भन्दा बढी (Above Normal), उत्तर पश्चिमी भू-भाग तथा नेपालको आसपासका भू-भागहरूमा सरदर भन्दा कम (Below Normal) र बाँकी भागहरूमा सरदर (Normal) वर्षा हुने आँकलन गरेको छ (http://rcc.imdpune.gov.in/ConsensusWin/consensus%20statement_DJF_2021.pdf)। यसैगरी उक्त मञ्चको आँकलन अनुसार नेपालको भू-भागमा आउँदो हिउँद अवधिमा अधिकतम तथा न्यूनतम तापक्रम सरदर भन्दा बढी (Above Normal) हुने सम्भावना रहेको छ।

गत वर्षको हिउँद अवधि (मंसिर १५, २०७६ देखि फल्गुण १७, २०७६) को वर्षा:

दक्षिण एसियाली जलवायु दृष्टिकोण मञ्चले गरेको आँकलन (<http://rcc.imdpune.gov.in/Products.html>) अनुसार २०७६ को हिउँद अवधि (२०७६ साल मंसिर १५ देखि फल्गुण १७) मा नेपालको पश्चिमी भू-भागमा सरदर वर्षा हुने र पूर्वी भू-भागमा सरदर भन्दा बढी वर्षा हुने संभावना रहेकोमा नेपालको दक्षिण पूर्वी भू-भागका केहि स्थानहरूमा सरदर वर्षा मापन भएको थियो भने बाँकी भू-भागमा सरदर भन्दा बढी वर्षा मापन गरिएको थियो (नक्सा ३)।

नेपाल सरकार
उर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
हावापानी विज्ञान महाशाखा/हावापानी विश्लेषण शाखा

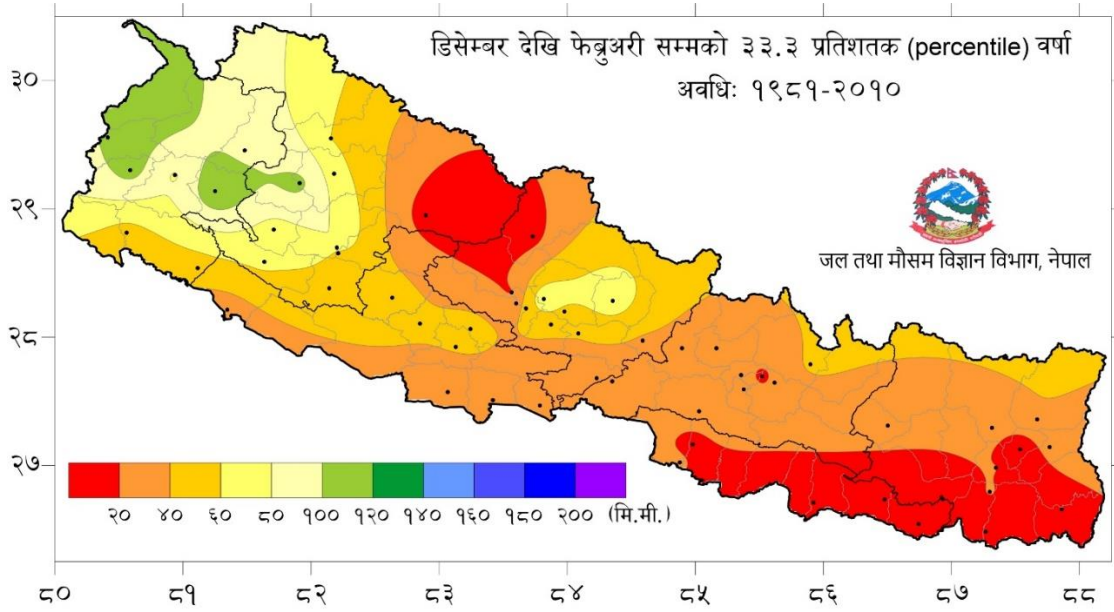
नक्सा ३: गत वर्षको हिउँद अवधि (डिसेम्बर २०१९ देखि फेब्रुअरी २०२०) मा मापन गरिएको कुल वर्षाको वर्गीकरण। कालो सानो गोलाकार संकेतले मौसम मापन केन्द्र जनाउँदछ। सरदर वर्षा भन्नाले कुनै पनि मौसम मापन केन्द्रको लामो समय (सन् १९८१-२०१०) को ३३.३ देखि ६६.६ प्रतिशतक (33.3 – 66.6 percentile) वर्षालाई जनाउँदछ भने सरदरभन्दा कम र वढीको वर्षा भन्नाले क्रमशः ३३.३ प्रतिशतक (33.3 percentile) भन्दा कम र ६६.६ प्रतिशतक (66.6 percentile) भन्दा वढीको वर्षालाई जनाउँदछ।

अनुसूचि:

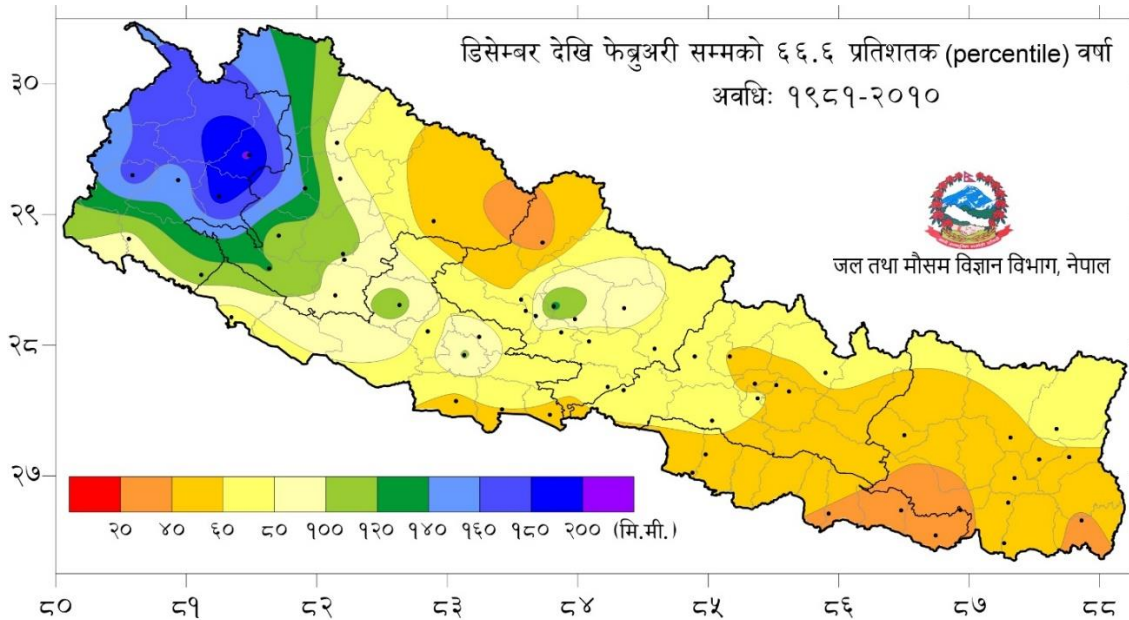
सामान्यतया सरदर वर्षा (Normal Rainfall) भन्नाले कुनै स्थानको लामो समय (सन् १९८१-२०१०) को ३३.३ देखि ६६.६ प्रतिशतक (33.3 – 66.6 percentile) को वर्षालाई जनाउँदछ भने सरदरभन्दा कम र वढीको वर्षा भन्नाले क्रमशः ३३.३ प्रतिशतक (33.3 percentile) भन्दा कम र ६६.६ प्रतिशतक (66.6 percentile) भन्दा वढीको वर्षालाई जनाउँदछ। तलको नक्साहरु ४ र ५ मा क्रमशः डिसेम्बर देखि फेब्रुअरी सम्मको जम्मा वर्षाको ३३.३ प्रतिशतक र ६६.६ प्रतिशतक वर्षा देखाइएको छ भने नक्साहरु ६ र ७ मा डिसेम्बर देखि फेब्रुअरी सम्मको औसत तापक्रमको ३३.३ प्रतिशतक र ६६.६ प्रतिशतक तापक्रम देखाइएको छ।

नेपाल सरकार
उर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
हावापानी विज्ञान महाशाखा/हावापानी विश्लेषण शाखा

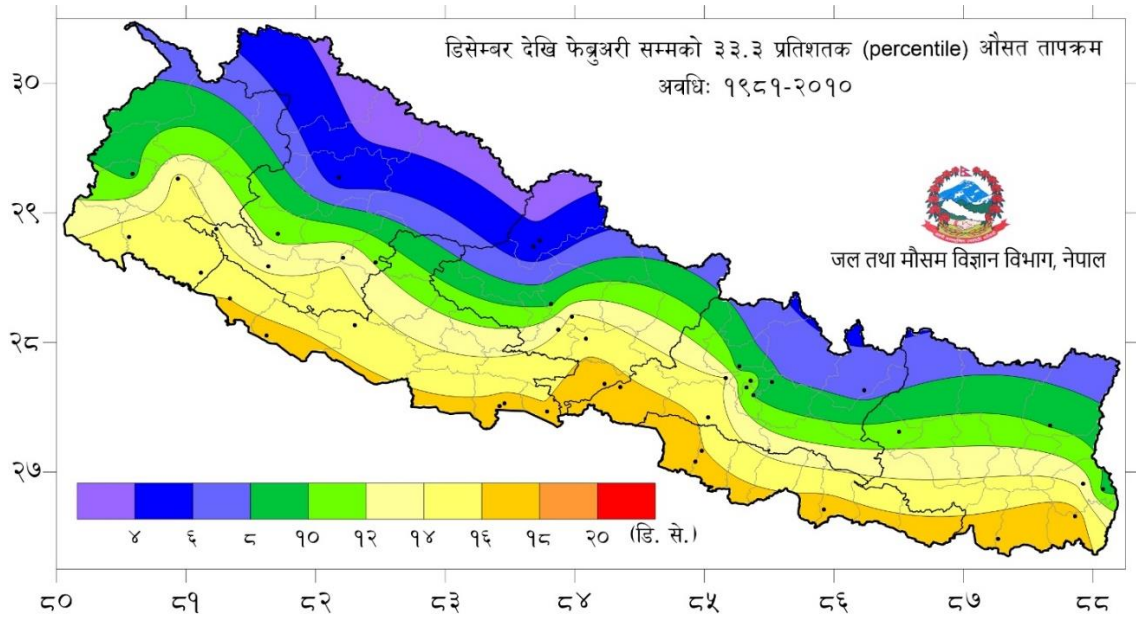
नक्सा ४: सन् १९८१-२०१० को हिउँद अवधिको ३३.३ प्रतिशतक (33.3 percentile) वर्षा। कालो सानो गोलाकार संकेतले मौसम मापन केन्द्र जनाउँदछ। कुनै पनि स्थानमा, चित्रमा दर्शाइएको भन्दा कम वर्षा भएमा सरदर भन्दा कम वर्षा भएको मानिन्छ।

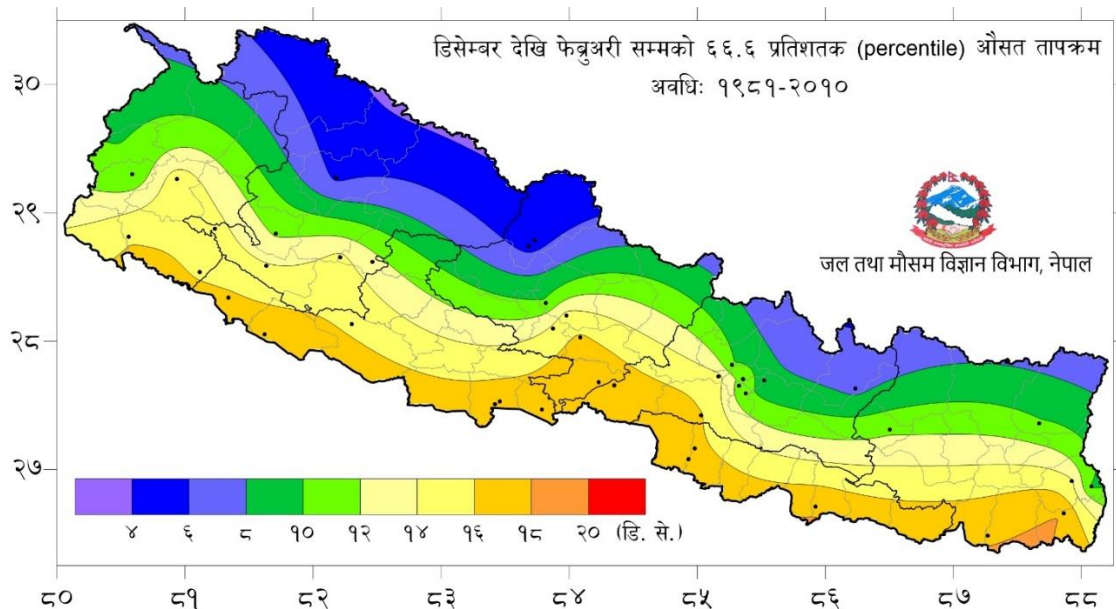
नक्सा ५: सन् १९८१-२०१० को हिउँद अवधिको ६६.६ प्रतिशतक (66.6 percentile) वर्षा। कालो सानो गोलाकार संकेतले मौसम मापन केन्द्र जनाउँदछ। कुनै पनि स्थानमा, चित्रमा दर्शाइएको भन्दा बढी वर्षा भएमा सरदर भन्दा बढी वर्षा भएको मानिन्छ।

नेपाल सरकार
उर्जा, जलस्रोत तथा सिंचाइ मन्त्रालय
जल तथा मौसम विज्ञान विभाग
हावापानी विज्ञान महाशाखा/हावापानी विश्लेषण शाखा

नक्सा ६: सन् १९८१-२०१० को हिउँद अवधिको ३३.३ प्रतिशतक (33.3 percentile) औसत तापक्रम। कालो सानो गोलाकार संकेतले मौसम मापन केन्द्र जनाउँदछ । कुनै पनि स्थानमा, चित्रमा दर्शाइएको भन्दा कम औसत तापक्रम भएमा सरदर भन्दा कम औसत तापक्रम भएको मानिन्छ ।

नक्सा ७: सन् १९८१-२०१० को हिउँद अवधिको ६७ प्रतिशतक (67 percentile) औसत तापक्रम । कालो सानो गोलाकार संकेतले मौसम मापन केन्द्र जनाउँदछ । कुनै पनि स्थानमा चित्रमा दर्शाइएको भन्दा बढी औसत तापक्रम भएमा सरदर भन्दा बढी औसत तापक्रम भएको मानिन्छ ।